

Európska únia

Európsky sociálny fond

Agentúra

**Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ**

Škola 21. storočia

Dopytovo orientovaný projekt

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS projektu 26110130435

Aktivita 1.1

Z rozprávky do rozprávky

**Pracovné listy na rozvoj čitateľskej gramotnosti
v rámci logopedickej intervencie**

**Mgr. Dagmar Pišová
2014**

OBSAH

Ako sa Ušiačik okúpал	3
Chorý traktor	10
Krásny sen	17
Kto má zuby	23
Návšteva u tulipána	29
Orieškové husličky	40
Rozprávka o malej princeznej a kratšej nôžke	47
Zakliata žaba	53
O zlatej priadke	59
O zvieratkách a zlatom koči	66

Použité zdroje obrázkov: www.123rf.com

www.google.sk

Recenzia a grafická úprava: Mgr. Jana Kupková

Autor: Rudo Móric

Názov príbehu: Ako sa Ušiačik okúpil

Predmet: Individuálna logopedická intervencia

Rozvíjané kompetencie:

- Diferenciácia sykaviek č, š, ž
- Hlasné čítanie s porozumením zamerané na správnu artikuláciu a výslovnosť
- Úloha na rozvíjanie porozumenia čítaného textu – dopĺňanie slov do viet podľa deja príbehu
- Príslovia
- Spoločné hry kamarátov
- Hudobno-pohybová hra Na zajačika

Motivácia

Zajac

Prišiel zajko na pole, najedol sa do vôle.

Oddýchol si troška, bežal do brlôžka.

Krista Bendová

O akom zvieratku sa číta v básni?

Prečítame si príbeh, ktorý napísal spisovateľ Rudo Móric. Príbeh má názov Ako sa Ušiačik okúpil. Kto je podľa teba hlavnou postavou príbehu?

Rudo Móric

Ako sa Ušiačik okúpala

Zajačikovi Ušiačikovi bol dlhý čas. Rád by sa pohral, ale nemal s kým. Odrazu, kde sa vzala, tu sa vzala, stála pred ním žabka. Barnavá, okatá, nohatá žabka.

- A ty si kto? – pýta sa jej zajačik Ušiačik.
- Ja som žabka Skočka, a ty?
- Ja som zajačik Ušiačik. Dobre, že si prišla, pod' sa so mnou hrať!
- A ako sa chceš hrať? – pýta sa

žabka.

- No ako...? Hoci aj na naháňačku.

Žaba pristala, prečo by sa nezahrála na naháňačku? Len sa spýtala:

- A kto bude naháňať?
- Môžem ja teba, a keď ťa chytím, ty mňa. Ušiačik však húta: Ved' ťa ja, žaba, zaraz chytím.
- Dobre, naháňaj! – pristala žabka a skočila tak ďaleko, až Ušiačik očiam neverí. Ľaľa, ani to nebude také ľahké, ako sa zdalo!

Žaba skáče a zajačik to beží, to skočí – naháňačka sa začala. Ale aká naháňačka! Tak sa veru s Ušiačikom ešte nikto nehral. Naozajstná Skočka je táto žabka. Hop, skok – a už jej niet. Raz je za malinovým kríkom, raz zase za borievkou. Ušiačik sa usiluje, koľko vládze, skáče na dlhých behoch, ale žabku chytiť nemôže.

Spočiatku Ušiačika hra tešila, no teraz ho už hnevá. Myslel si, že to bude hračka – a pozrime sa, možno ju do večera nelapí. A tak rád by jej oplatil to vodenie za nos! Lež najskôr ju musí chytiť.

Rozbehol sa Ušiačik z celej sily za žabkou, ale kdeže! Žabka skočila ako ešte nikdy. Ušiačik sa zanovito usiluje. Hop, skočí žabka Skočka, hop, skočí zajačik Ušiačik. Ale stále mu chýba jeden skok, aby ju dolapil. Skáču takto, skáču, už sú na kraji lúky. A pod lúkou tečie potok. Sem mieri žabka Skočka. Už je potok blízko, priam za jelšovou húštinou.

- Teraz ťa už chytím, Skočka, - volá zadychčaný zajačik a chystá sa skočiť predaleko.

Žabka zakrka a hop ponad kríky. Za kríkmi to žblnklo. Aj zajačik Ušiačik hop ponad kríky – a znovu to žblnklo, teraz oveľa hlasnejšie, a voda vystrekla dovysoka.

Juj, už sa zajačik kúpe v studenej vode!

Pláva, labkami preberá, aby bol čím skôr na brehu, lebo vlnky mu každú chvíľu skáču do otvorenej papuľky. A papuľku nemôže zavrieť, veď ledva dychčí od naháňačky.

Konečne sa vyškriabal na breh a pozerá, kde je tá protivná žaba. A tá sedí na kameni uprostred prúdu v potoku a smeje sa: - Nechytil si ma, nechtyl si ma kva, kva, kva!

- Stebou sa viac nehrám! – dudre Ušiačik. – V potoku sa nenaháňa!
- A ja sa práve v potoku rada naháňam. Pod' Ušiačik, pod' sa po potoku naháňať!

Zajačik však nešiel. Chytró odbehol od žabky, čo si z neho urobila dobrý deň. A keď si na slniečku sušil kožu, ustavične opakoval: - So žabou sa viacej nehrám! Nikdy!

PRÁCA S TEXTOM

1. Pozorne si prezri obrázky. Sú uložené v správnom poradí? Ktorý je prvý a ktorý druhý. Očísluj ich. Skús porozprávať príbeh svojimi vlastnými slovami.

2. Odpovedz na otázky.

Čo chcel robiť zajko Ušiačik?

Kto prišiel za ním?

Akú hru sa dohodli hrať?

Č si myslel zajko, keď sa začali naháňať?

Aká bola žabka pri naháňaní?

Chytil zajko nakoniec žabku?

3. Vyber správnu odpoveď.

Ušiačik bol:

- a) zajačik
- b) myšiak
- c) prasiatko

Žabka sa volala:

- a) Skákajlabka
- b) Skočka
- c) Skačka

Zajačik a žabka sa hrali:

- a) skrývačku
- b) futbal
- c) naháňačku

Žabka bola:

- a) zelená, okatá, nohatá
- b) barnavá, ušatá, nohatá
- c) barnavá, okatá, nohatá

4. Doplň do slov chýbajúce písmená. Ktoré? Zajko ti pomôže vybrať.

zaja__ik, __abka, U__ia__ik, Sko__ka, naháňa__ka, ská__e, be__í,
te__ie, potô__ik, hú__tina, ka__dú, __blnklo, pri__la, mô__em,
sko__ila, za__ala.

5. Doplň podľa príbehu do viet správne slová zo zátvorky.

Zajačikovi _____ bol dlhý čas.

Žabka _____ pristala, že sa budú hrať _____.

Zajačik sa vyškriabe na _____ a pozerá, kde je tá
_____ žaba.

Žaba sedí na _____ uprostred _____.

(breh, Ušiačikovi, protivná, kameni, Skočka, potoka, naháňačku)

6. Kto to povedal? Prirad' správne.

zajačik Ušiačik

žabka Skočka

„A ty si kto?“

„S tebou sa viac nehrám!“

„A kto bude naháňať?“

„A ako sa chceš hrať?“

„Nechytil si ma, kva, kva!“

„Dobre, naháňaj!“

7. Uhádni hádanku.

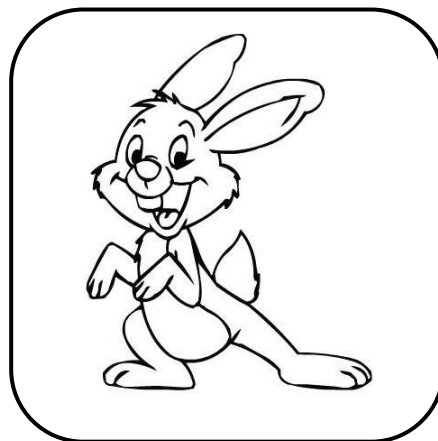
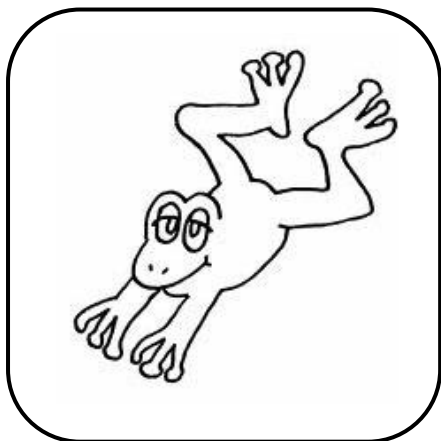
Kto je majster v skoku za dedinou pri potoku?

Kto má tričko zelené a preskakuje kamene?

Kto to stále kváka, že ho voda láka?

8. Vyfarbi zajka a žabku.

9. Vieš, čo znamená, keď sa povie, že si niekto urobil z niekoho „Dobrý deň“? Poznáš ešte podobné príslovia? Ak áno povedz.

10. Vysvetli, čo znamenajú tieto príslovia.

Čuší učupený ako zajac v chrastí.

Akoby jeden druhému z oka vypadol.

Fučí ako kováčske mechy.

Pláva ako sekera.

Hrdý ako páv.

Hlasný ako zvonček.

Bojazlivý ako zajac.

Má srdce zo železa a hlavu z ocele.

Kúpil za päť prstov, šiestu dlaň.

Muška mu na nos sadla.

Štebocú ako lastovičky.

Kráča ako nadurdený moriak.

Brucho mu na chrbát vyliezlo.

11. Hudobno-pohybová hra

Na zajačika

Zajačik v jamôčke sedí sám, sedí sám.
Úbožiatko čo je ti, že nemôžeš skákati?
Rýchlo skoč, rýchle skoč a vyskoč!

Autor: Jozef Pavlík

Názov príbehu: Chorý traktor

Predmet: Individuálna logopedická intervencia

Rozvíjané kompetencie:

- Fixácia a automatizácia hlásky R
- Slovesá a určovanie času sloves (prítomný, minulý a budúci)
- Určovanie slovných druhov
- Priama reč – nácvik intonácie priamej reči
- Čítanie s porozumením

Motivácia

Pracovali ste už niekedy na poli? Čo pomáha ľuďom pri práci na poli? Porovnanie práce ľudí v minulosti a dnes. Kedysi sa oralo a vyorávalo s pomocou kravičky, koňa, dnes poľnohospodárom pomáha moderná technika – traktor, kombajn... Dnešný príbeh je o chorom traktore.

Jozef Pavlík

Chorý traktor

Ráno príde traktorista k traktoru, že pôjde na pole. Našartuje. Motor naskočí, niekoľkokrát škrkne a zhasne.

„Čo ti je?“ pýta sa traktorista traktora.

„Asi som chorý.“

„Ako to? Včera si predsa pracoval!“

„Včera bolo včera a dnes je dnes. Som chorý.“

„Čo ti chýba?“

„To keby som vedel?“

Traktorista krúti hlavou. Traktor sa nakloní, zafrka a znova sa nakloní na druhú stranu, znova zafrka a vraví:

„Neviem.“

Traktorista prezerá motor. Súčiastku po súčiastke. Ako prezerá, tak prezerá, poruchu nemôže nájsť.

„Au, au, au...“ narieka traktor.

„Chvíľku vydrž,“ tíši ho traktorista. A opäť hľadá a hľadá, no poruchu nájsť nemôže.

Zavolá opravára z dielne.

„Pozri sa, včera traktor pekne pracoval, dnes nemôže.“

„Kde ťa bolí?“ pýta sa opravár traktora.

„Neviem. Nedokážem sa rozbehnúť.“

„No... uvidíme,“ povie opravár a prezerá traktor súčiastku po súčiastke. Poruchu však nájsť nemôže.

„To je čudné,“ krúti hlavou.

„To je čudné,“ opakuje po ňom traktor.

„Nemôžem nájsť poruchu,“ lamentuje opravár.

Hľadá opravár, hľadá traktorista, poruchu nájsť nevedia.

„Zavoláme vedúceho dielne,“ navrhol opravár.
Zavolali, prišiel.

„Čo-to, čo-to, traktorík, čo ti chýba?“

„Niečo mi naozaj chýba, ale neviem čo,“ narieka traktorista, „asi som vážne ochorel. Nemôžem naštartovať. Niekoľkokrát škrknem a potom zhasnem...“

„Prezreli ste motor?“ pýta sa vedúci opravár aj traktoristu.

„Prezreli.“

„To mi je záhada!“ krúti vedúci hlavou. Vtom mu niečo napadlo. Rýchle sadol za volant traktora a skúšal naštartovať. Motor škrk, škrk a dosť.

„Už to mám,“ vykrikoval vedúci, „že vy nemáte v nádrži naftu?“

A naozaj! Nemali!

Nuž rýchlo bežali po naftu, naliali ju do nádrže a vedúci dielne naštartoval motor. Motor, ham-ham, rozbehol sa veselo na plné obrátky.

„Už som zdravý,“ spokojne odľukoval traktor. Traktorista vyskočil za volant traktora, zamával na rozlúčku pomocníkom a vyšiel na pole.

PRÁCA S TEXTOM

1. Otázky na porozumenie textu.

Porozprávaj, prečo traktor ochorel.

Vieš, prečo chodí traktor na pole?

Povedz, kedy pracuje na poli najčastejšie?

2. Vyhľadaj v texte slová s „TR“. Vypíš z textu slová s hláskou R. (nácvik správnej výslovnosti hlásky R na slovách, ktoré sa vyskytujú v texte).

3. Podčiarkni v texte slovesá. Utvor minulý, prítomný a budúci čas týchto slovies. Pracuj podľa vzoru.

Vzor

sloveso	minulý čas	prítomný čas	budúci čas
príde	prišiel	ide	príde
našartuje	našartoval	šartuje	našartuje

sloveso	minulý čas	prítomný čas	budúci čas

4. Slová z textu roztried' podľa slovných druhov.

traktor, chorý, príde, pole, naštartuje, traktorista, pracoval, hlavou, druhú, opravár, rýchly, naftu, plné, lamentuje, zdravý, vyskočil

podstatné mená	prídavné mená	slovesá

5. Nácvič priamej reči.

Vyhľadaj v texte a správne prečítaj priamu reč.

Vysvetli, čo je to priama reč.

6. Zmeň poradie uvádzacej vety a priamej reči v nasledujúcich vetách.

„Čo ti je?“ pýta sa traktorista traktora.

„Au, au, au...“ narieka traktor.

„Chvíľku vydrž,“ tíši ho traktorista.

„Kde ťa bolí?“ pýta sa opravár traktora.

Traktor spokojne odľukoval: „Už som zdravý!“

7. Zmeň priamu reč na nepriamu reč.

8. Rozhodni, ktoré vety sú pravdivé. Nesprávne vety oprav.

Ráno príde kombajnista k kombajnu, že pôjde na pole.

Traktorista krúti hlavou.

Ako prezerá, tak prezerá, poruchu nemôže nájsť.

Pozri sa, včera kombajn pekne pracoval, dnes nemôže.

Už to mám, vykrikol predavač, že vy máte v nádrži veľa nafty?

Motor, ham-ham, rozbehol sa veselo na plné obrátky.

Autor: Xénia Faktorová

Názov príbehu: Krásny sen

Predmet: Individuálna logopedická intervencia

Rozvíjané kompetencie:

- Fixácia a automatizácia hlásky K
- Nácvik čítania textu po častiach a určovanie názvov každej časti
- Rozvíjať schopnosť porozumieť reči a čítanému textu
- Vlastné podstatné mená
- Vybrať správne odpovede z dvoch možností
- Snívanie snov a ich plnenie

Motivácia

Snívalo sa ti už niekedy niečo pekné? Kedy sa nám môže snívať? Splnia sa nám niektoré sny? Dnes si prečítame príbeh o krásnom sne. Komu sa tento krásny sen sníval sa dozvieme z príbehu. Skúsme teraz hádať, kto to mohol byť. (Žiaci vymýšľajú, zapisujeme si ich nápady a na záver vyhodnotíme, kto uhádol).

Hádanka

Keď som ešte veľmi malý, nechajú ma skákať, hrať,
len čo trošku povyrastiem, už ma začnú zapriať. (Kôň)

Ak deti uhádnu, povieme si o kom budeme čítať. Ak nebudú vedieť, necháme ich, aby to zistili pri čítaní.

Xénia Faktorová

Krásny sen

Komínik bol malý čierny koník. Žil na farme Pod veľkým lesom. Niekedy sa mu cnelo po rodičoch, hoci sa na nich už vôbec nepamätal. Spoločnosť mu robievala Belka, krásna biela kobyľa, ktorá na farme žila už dlhšie.

- Pod' von, Komínik, - volala Belka priateľa.
- Dnes nemôžem, čítam rozprávkovú knižku.
- Knižku?
- Áno, je o udatnom rytierovi, ktorý sa na svojom tátošovi ponáhľa zachrániť

zakliatu princeznú. Aj ja by som chcel byť taký krásny a rýchly kôň ako z rozprávky. Vtom sa znenazdajky zjavil pred ním princ.

- Pod', Komínik, - volal na neho.

Komínik nemohol uveriť vlastným očiam! Princ vysadol na jeho chrbát a už aj cválali vpred. Všetko bolo krásne: tráva voňala, hebké steblá sa uhýbali pod Komínikovými kopytami, po oblohe sa kotúlalo usmiate slnko... Krajina okolo nich sa otvárala ako nádherná opona.

Všetko úžasné, až kým... Až kým nezačuli za svojím chrbtom obrovský divý rev. Obzreli sa... Hrôza hrozitánska! Za nimi sa valil ozrutný drak! Čoby drak, dračisko! Strašné a ohavné!

- Rýchlo, koník môj! – poháňal ho princ.

Komínik sa prenáramne bál a bežal, čo mu sily stačili. Zrazu sa pred nimi objavila veličzná brána posiatá zlatom a diamantmi. No v tej chvíli sa začala zatvárať.

- Keď prejdeme bránou, drak nás už nedohoní, - v duchu si hovorí Komínik.

Zatvoril oči, takmer si už nohy ani necítil.

No o malú chvíľu počul iba hlasný výkrik: - Dokázali sme to!!! Výborne, Komínik! Si naozaj veľmi šikovný tátoš.

Princ rýchlo vyslobodil princeznú, uväznenú v hlbokkej jaskyni, a zakrátko cválali spolu na princov hrad. Komínik bol šťastný. Premýšľal o tom, čo všetko zažil.

- Komínik, Komínik! Preber sa! - ozval sa Belkin hlas.
- Komínik sa strhol. Pozrel sa dookola, potom na priateľku:
- Ach, Belka, sníval sa mi krásny sen...

PRÁCA S TEXTOM

1. Hádanka.

Keď som ešte veľmi malý, nechajú ma skákať, hrať,
len čo trochu povyrastiem, už ma začnú zapriahať.

2. Otázky zamerané na porozumenie textu.

O kom sme čítali príbeh?

Komu sa sníval krásny sen? Uhádol niekto?

Aký to bol sen?

Mal Komínik kamarátov?

Kto prebral Komínika zo sna?

Aká bola Belka?

3. Čítanie textu po častiach – prečítaj príbeh po častiach a skús každej časti vymyslieť názov. Názov časti napíš na čiaru.

1. časť: _____

Komínik bol malý čierny koník. Žil na farme Pod veľkým lesom. Niekedy sa mu cnelo po rodičoch, hoci sa na nich už vôbec nepamätal. Spoločnosť mu robievala Belka, krásna biela kobyľa, ktorá na farme žila už dlhšie.

- Poď von, Komínik, - volala Belka priateľa.
- Dnes nemôžem, čítam rozprávkovú knižku.
- Knižku?
- Áno, je o udatnom rytierovi, ktorý sa na svojom tátošovi ponáhľa zachrániť zakliatu princeznú. Aj ja by som chcel byť taký krásny a rýchly kôň ako z rozprávky.

2. časť: _____

Vtom sa znenazdajky zjavil pred ním princ.

- Poď, Komínik, - volal na neho.

Komínik nemohol uveriť vlastným očiam! Princ vysadol na jeho chrbát a už aj cválali vpred. Všetko bolo krásne: tráva voňala, hebké

steblá sa uhýbali pod Komínikovými kopytami, po oblohe sa kotúľalo usmiate slnko... Krajina okolo nich sa otvárala ako nádherná opona.

Všetko úžasné, až kým...

3. časť : _____

Až kým nezačuli za svojím chrbtom obrovský divý rev. Obzreli sa... Hrôza hrozitánska! Za nimi sa valil ozrutný drak! Čoby drak, dračisko! Strašné a ohavné!

- Rýchlo, koník môj! – poháňal ho princ.

Komínik sa prenáramne bál a bežal, čo mu sily stačili. Zrazu sa pred nimi objavila veličizná brána posiata zlatom a diamantmi. No v tej chvíli sa začala zatvárať.

- Keď prejdeme bránou, drak nás už nedohoní, - v duchu si hovorí Komínik.

Zatvoril oči, takmer si už nohy ani necítil. No o malú chvíľu počul iba hlasný výkrik: - Dokázali sme to!!! Výborne, Komínik! Si naozaj veľmi šikovný tátoš.

Princ rýchlo vyslobodil princeznú, uväznenú v hlbokkej jaskyni, a zakrátko cválali spolu na princov hrad. Komínik bol šťastný. Premýšľal o tom, čo všetko zažil.

4. časť: _____

- Komínik, Komínik! Preber sa! - ozval sa Belkin hlas.

Komínik sa strhol. Pozrel sa dookola, potom na priateľku:

- Ach, Belka, sníval sa mi prekrásny sen...

5. Vyhľadaj v texte vlastné podstatné mená. Napíš ich.

6. Vyhľadaj v texte slová s hláskou K a zakrúžkuj ich. Na tri z nich utvor vety.

7. Vyber správne odpovede.

Komínik bol:

- a) krásny biely poník
- b) malý čierny koník

Farma, na ktorej žil sa volala:

- a) Pod malým lesom
- b) Pod veľkým lesom

Čo čítal Komínik?

- a) rozprávkovú knižku
- b) prírodopisnú knižku

Spoločnosť Komínikovi robila:

- a) Bielka
- b) Belka

Zrazu sa pred Komínikom zjavil:

- a) princ
- b) udatný rytier

Po ceste stretli:

- a) čarodejníka
- b) draka

Tento príbeh:

- a) Komínik zažil v skutočnosti
- b) sa Komínikovi len sníval

8. Poznáš aj inú rozprávku o princovi a drakovi? Ak áno, akú?

Autor: Octav Pancu Iasi

Preložil: František Kučák

Názov príbehu: Kto má zuby

Predmet: Individuálna logopedická intervencia

Rozvíjané kompetencie:

- Fixácia a automatizácia mäkkých slabík
- Druhy viet s nácvikom intonácie
- Osvojiť si techniku čítania a čítať s porozumením
- Starostlivosť o hygienu zubov, prevencia zubného kazu

Motivácia

Poviem vám jednu peknú báseň. Vy mi potom poviete o čom bola. Pekne si sadnite a pozorne počúvajte.

Len čo vstanem, hopsasa, umyjem sa do pása..
Šuchy – ruky krk i tvár, vezmem vody za pohár.
Umyjem si kefkou hravo, všetky zúbky vpravo, vľavo.
Či je na mne dáka chyba?
Celý deň som ako ryba.

Mária Haštová

Vieš, čo je hygiena? (vysvetlenie pojmu hygiena) Ako sa staráme o hygienu svojho tela? Ako často sa umývame a sprchujeme? Viete, čo by sme si mali umývať po každom jedle? Čím si čistíme zuby? (zubná kefka, zubná pasta, voda, príp. zubná niť) Prečo si vlastne zuby musíme umývať?

Rozhovor o zubnom lekárovi a prevencii zubného kazu.

Príbeh Kto má zuby napísal spisovateľ Octav Pancu Iasi. Pretože bol príbeh v cudzom jazyku, do slovenského jazyka ho preložil František Kučák.

Viete podľa názvu povedať, o čom by mohol byť tento príbeh?

Octav Pancu Iasi

Kto má zuby

Bola raz jedna Kefka na zuby. Mala zelenú ligotavú rúčku a pevnú hustú srst'. Slovom, bola to znamenitá Kefka! Ale veľmi sa trápila, chuderka! Nemala nikoho a nikto ju nepotreboval. Celý deň postávala, nič nerobila, iba nariekala nad trpkým životom.

Jedného dňa to už nevydržala:

- Idem pohľadať nejaké zuby, aby som ich očistila. Takto to ďalej nejde!

Ako povedala, tak aj urobila.

Vyšla z domu a opýtala sa kohosi: -

Prosím ťa, povedz mi, kto má zuby?

- Hrebeň, ktože iný?
- Ďakujem, idem za Hrebeňom...

Kefka zastihla Hrebeň pri družnej besede s Kefkou na šaty.

Povedala mu:

- Máš zuby?
- Pravdaže mám! Nevidíš?
- Keď máš, teda si ma vezmi, budem ti ich čistiť...

Hrebeň sa zasmial:

- Moje zuby sa nečistia kefkou. Nájdí si niekoho iného.

A Kefka odišla hľadať si niekoho iného. Opýtala sa zase kohosi:

- Nehnevaj sa, prosím ťa, povedz mi, kto má zuby?
- Hrable, ktože iný?
- Ďakujem! Idem za Hrablami...

Kefka našla hrable, ktoré spali vo fúriku za domom.

Zobudila ich a povedala:

- Máte zuby?
- Máme, akoby nie? Pozri!
- Keď máte, teda si ma vezmite, budem vám ich čistiť...

No Hrable jej povedali:

- Čo ti to prišlo na um? Kto to kedy videl, aby si Hrable čistili zuby kefkou? Opýtaj sa inde.

A Kefka odišla. Stretla zase kohosi:

- Porad' mi, prosím ťa: nevieš kto má zuby?
- Kolieska v nástenných hodinách, ktože iný?
- Ďakujem! Idem za hodinami.

Kefka zaklopala na oblôčik nástenných hodín, a keď sa otvorili, spýtala sa jedného Kolieska:

- Máš zuby?
- Mám a ako veľa!
- Keď máš, teda si ma vezmi, budem ti ich čistiť...

Koliesko malo puknúť od smiechu.

- Ešteže čo? Keby si mi zuby vyčistila vodou, zhrdzaveli by.

A oblôčik na hodinách sa zavrel.

- Čo mám robiť? Čo mám robiť? - nariekala Kefka.

Práve vtedy vošlo do izby dievčatko. Keď uvidelo Kefku, povedalo:

- Ahá, takéto čosi potrebujem. Vyčistím si zuby a budem ich mať ako sneh.

Dievčatko vzalo Kefku a zaneslo ju do kúpeľne. A je tam doteraz.

Ak mi neveríte, choďte sa pozrieť. Stojí v pohári pri zubnej paste a pozerá sa do zrkadla. A ako jej to svedčí!

Preložil František Kučák

PRÁCA S TEXTOM

1. Odpovedz na otázky.

O čom sme čítali?

Prečo sa znamenitá Kefka trápila?

Čo išla Kefka hľadať?

Za kým prišla Kefka prvá?

Čo odpovedal hrebeň Kefke?

Išla Kefka ďalej za niekým?

Komu chcela Kefka umývať zuby?

Komu sa nakoniec Kefka ponúkala?

Čo jej odpovedali hodiny?

Bola Kefka niekomu užitočná?

2. Vyhľadaj v texte slová v ktorých sú mäkké slabiky DE, TE, NE, LE, DI, TI, NI, LI, ĎA, ŤA, ŇA, ĽA. Prečo tieto slabiky voláme mäkké? Aký je rozdiel medzi slabikami DE, TE, NE, LE, DI, TI, NI, LI a ĎA, ŤA, ŇA, ĽA? Ak to nevieš pomôže ti básnička.

Ja to viem

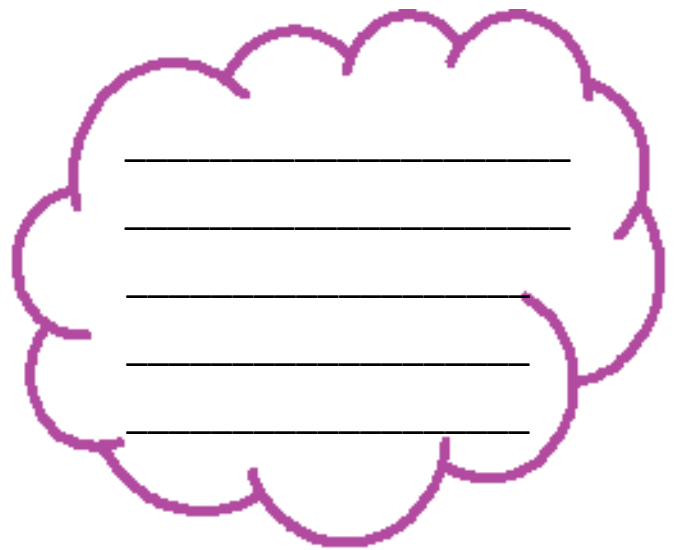
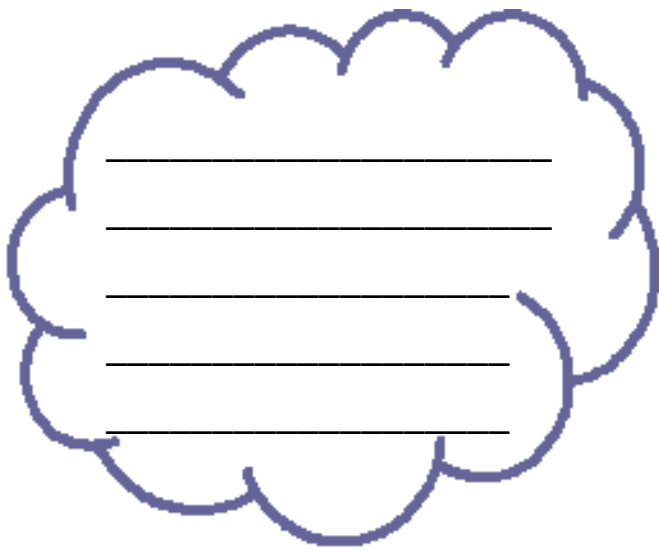
Ď, Ť, Ň, Ľ, dobre viem, napísať tam mäkčeň smiem.
DE, TE, NE, LE zlý deň mali, na mäkčeň sa nahnevali.
DI, TI, NI, LI snáď to vieš, nechcú mäkčeň vidieť tiež.

3. Rozdeľ nasledujúce slová do obláčikov podľa zadania:

a) do modrého obláčika napíš slová, v ktorých sú slabiky DE, TE, NE, LE, DI, TI, NI, LI

b) do ružového obláčika napíš slová v ktorých sú slabiky ĎA, ŤA, ŇA, ĽA

ligotavá, nikoho, ďakujem, nerobila, dňa, idem, ti, nájdi, hľadať,
kúpeľne, čistiť, hodín, sneh, tá, pohľadať, ďalej

4. Vyhľadaj v texte opytovacie a zvolacie vety. Aké druhy viet ešte poznáš?

5. Utvor oznamovaciú, rozkazovaciú, opytovaciú a zvolaciú vetu s použitím slova „ZUBY“.

6. Utvor z oznamovacích viet vety opytovacie.

Bola raz jedna Kefka na zuby.

Kefka zastihla hrebeň pri družnej besede.

Dievčatko vzalo Kefku a zaneslo ju do kúpeľne.

7. Utvor z oznamovacích viet vety rozkazovacie.

Zaklopala na oblôčik nástenných hodín.

Zaniesla Kefku do kúpeľne.

8. Nahlas čítaj a urči, ktoré slovo je napísané správne.

deti – dety

kniha – knyha

kohútyk – kohútik

ticho – tycho

čistyť – čistiť

hodiny – hodyny

nykto – nikto

nikoho – nykoho

nájdy – nájdí

9. Nauč sa básničku, ktorú si dievčatko hovorilo pri umývaní zubov.

Dobré ráno, volá Števká,
dobré ráno, moja kefka!
Šuchy tam a šuchy sem,
hneď si zúbky umyjem.

Elena Čepčeková

Autor: Rudo Móric

Názov príbehu: Návšteva u tulipána

Predmet: Individuálna logopedická intervencia

Rozvíjané kompetencie:

- Precvičovanie plynulého čítania
- Čítanie s porozumením
- Rozvíjanie slovnej zásoby

Motivácia

Na obrázku je kvietok tulipán a usilovná včielka. Aký názov by si dal ty príbehu, ktorý napísal spisovateľ Rudo Móric. Ten nazval svoj príbeh Návšteva u tulipána.

Tulipán je veľký pán,
miesto čiapky nosí džbán.

Tento príbeh si prečítame preto, aby sme sa dozvedeli niečo:

- o jarnom kvietku tulipáne a jeho vlastnostiach,
- o včielkach, ich šikovnosti a o ich úžitku pre človeka

Motivačný rozhovor o jari a jarnej prírode.

Rudo Móric

Návšteva u tulipána

Tulipán si hrdo stál na svojej vysokej nôžke. Mierne pokyvoval hlavou, ako to robia vážení ľudia. Aj farba jeho hlávky bola vznešená: tuho červená, sťa ešte horúca krv. Dobre sa žilo pyšnému tulipánu v záhrade, o ktorú sa staral starostlivý záhradník. Každé ráno i večer popolieval omdlené hlávky kvetiniek a ony hneď ožili. Tváričky sa im rozosmiali, hoci po pestrých lupienkoch stekali im slzičky rosy.

A v jedno krásne popoludnie, keď tulipán nechal si tvár – rozpálenú horúcimi lúčmi letného slniečka – vlašným vetříkom previevať, zabzučala okolo jeho hlávky včielka – pracovníca, ktorá práve zháňala do spoločnej komôrky sladký nektár. Už jej všetky kvietky dali po štipke, len u tulipána nebola. A on, nafúkanec jeden pyšný, oboril sa na ňu:

- Čože ty chceš tu? Nechaj ma odpočívať!
- Ale včielka sa nedala odbiť, prosila a prosila:
- Len takú malú štipinku šťavy mi daj, zlatý tulipán, len takú drobnučkú... – a ukázala na svojej nôžke kústik, ako mačný máčik. Ale tulipán prudko zakýval hlavou. Nechcel sa so svojim bohatstvom s nikým podeliť.
- Pozri, tulipánik, - rečie včielka, - moje sestričky ešte nikdy neokúsili poľ z tvojho kalicha. Podaruj nám trošku z neho, nech ho môžu ochutnať a pochváliť.

A nafúkaný tulipán, mysliac si, že jeho peľ bude najsladší, že ho včielky budú chváliť, dovolil nabráť včielke - robotnici trošku z neho do košíčka. Včielka sa pekne poďakovala a odletela domov, do úľa. Sotva vošla, už kričala na priateľky:

- Sestričky, doniesla som vám pochúťku: sladkú šťavu tulipánovú...

A zvedavé včielky sa zhrkli okolo nej, každá by bola rada namočila svoj jazýček do pochúťky. Ochutnala kráľovná včeličiek, zmraštila tváričku a vyplula peľ. Ochutnali ostatné včielky – sestričky, zmraštili tváričky a odišli preč. Tulipán nemal sladký peľ a ony už jedli omnoho sladší z kvietia lipy, agátu, čerešní...

A tulipán darmo sa čudoval, že včielky nechodia prosiť o nektár, o jeho bohatstvo, na ktoré bol toľko pyšný. Len vietor mu prezradil tajomstvo, čo vypočul od dvoch včeličiek, ktoré sa medzi sebou rozprávali:

- Nemusí mať ten, kto má peknú tváričku, i dušu takú krásnu...

A pyšný tulipán sklonil svoju hlávku medzi ostatné kvietky.

PRÁCA S TEXTOM

1. Odpovedz na otázky.

O čom sme čítali v texte?

Ako sa volal kvietok?

Čo k nemu priletelo?

Čo robil tulipán každý deň?

Prečo priletela včielka k tulipánu?

Aké vlastnosti mal tulipán?

Aké vlastnosti by mohol mať tulipán?

Mohol sa príbeh v skutočnosti stať?

Je to rozprávka?

Čo je v príbehu skutočné a čo vymyslené?

Aké ročné obdobie vystihuje text?

2. Skúška pamäti – zdvihni ruku vtedy, keď poviem slovo, ktoré sme čítali v príbehu.

3. Ako inak by sme mohli nazvať tento príbeh?

4. Čo nové si sa dozvedel?

5. Poznáš niekoho, kto má také vlastnosti ako tulipán?

6. Aké vlastnosti by si chcel mať ty?

7. Vyhľadaj v texte odpovede na nasledujúce otázky.

Čo sa pýtal tulipán včielky, keď k nemu priletela?

O čo prosila včielka tulipán?

8. Vyhľadaj v texte vety, ktoré hovoria o tom, aký bol tulipán.

9. Poznáš jarné kvietky? Ak áno pomenuj ich. Pomôžu ti slová pod obrázkami.

(podbeľ, snežienka, prvosenka, púpava, narcis, sedmokráska)

Práca s odborným textom:

Tulipán je krásny **jarný kvet**. Pochádza zo stepí Ázie. Má **jediný vzpriamený kvet** so šiestimi pestrofarebnými okvetnými lístkami. Kvety sa na noc aj pred dažďom **zatvárajú**. V zemi má každý tulipán **cibuľku**. Najviac tulipánov sa pestuje v Holandsku.

Opakuj báseň:

Tulipán je veľký pán,
miesto čiapky nosí džbán.

Včely žili pôvodne v lesoch a hniezda si zakladali v dutinách stromov. Človek im začal stavať **úle**, kde teraz žijú. V jednom **včelom spoločenstve** žije okolo 25 tisíc včiel troch rôznych kást: **kráľovná**, **samičky – robotnice** a **samčekovia – trúdy**. Zakladateľka roja je **kráľovná** – matka, ktorá žije asi 4 roky a kladie denne až 2000 vajíčok. **Samičky – robotnice** sa starajú o stavbu hniezda, jeho údržbu a zbierajú nektár a peľ.

1. Vysvetli úžitok včiel.

Prečítaj si náučný text o včele medonosnej

Včela medonosná patrí k živočíchom, ktoré človek chová odpradávná. Chová ju v úľoch.

Včely žijú vo veľkých včelích spoločenstvách. Podľa činnosti, ktorú vykonávajú, ich delíme na včely robotnice, samce – trúdy a včeliu kráľovnú, samicu – matku. V prírode sa stretávame zväčša s robotnicami. Robotnice stavajú v úli nové plásty, čistia úľ, nosia potravu a vodu do úľa. Žijú iba 6 až 8 týždňov.

Robotnice pri zbieraní nektáru a peľu navštívia mnoho kvetov. Na ich zbieranie má včela veľmi dobre prispôsobené telo. Ústne ústrojenstvo má prispôsobené na zbieranie sladkých štiav z kvetov. Pomocou jazýčka uloženého v cuciaciaku olizuje z kvetov nektár. Peľ sa zachytáva na jej chlpatom tele a v košíčkoch na zadných nohách.

Včely sa bránia pred nepriateľom žihadlom s včelím jedom. Po jeho vpichnutí včela – robotnica zahynie. Samica – matka (kráľovná) je najväčšia včela v úli. Nevyletuje z úľa. Jej jedinou úlohou je neustále klásť oplodnené vajíčka do plástov. Samce – trúdy žijú v úli do jesene, potom ich robotnice vyženú. Živia sa zo zásob, ktoré prinášajú robotnice.

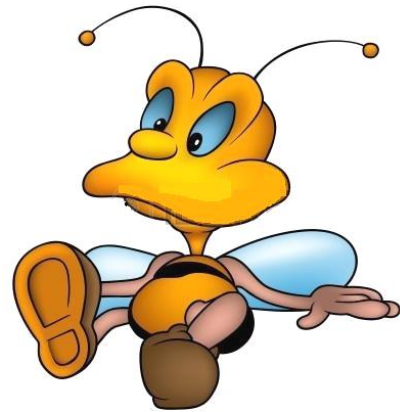
Včela medonosná je náš najužitočnejší hmyz. Chováme ju pre med, vosk, včelí jed. Jej najväčší význam spočíva v opelení kvetov.

2. Vylúšti prešmyčky. Slová doplň do vety.

KOU – MAT

CE – BOT – RO – NI

DY – TRÚ

Včelstvo je včelia rodina tvorená _____ a jej potomkami .

Sú to _____ a _____.

3. Vyfarbi včelu medonosnú.

4. Pomenuj obrázky podstatným menom, utvor k nemu najvhodnejšie prídavné meno a utvor vety.

5. Napíš odpovede na otázky.

a) Kde človek chová včely medonosné?

b) Popíš stavbu a farbu tela včely medonosnej.

c) Ako zbierajú robotnice peľ a nektár z kvetov?

d) Prečo sa prirovnáva lenivý človek k trúdovi?

6. Posúď pravdivosť výrokov podľa svojich doterajších vedomostí o včele medonosnej.

Výroky	áno / nie
Človek chová včelu medonosnú na balkóne.	
Včely delíme na robotnice, trúdy a kráľovnú.	
Včely majú žihadlo, ale nemajú jed.	
Včela robotnica po uštipnutí človeka zahynie.	
Včely robotnice sa dožívajú jeden rok.	

7. Vymaľuj všetky včielky, ktoré letia nad tulipánmi

Autor: Libuša Friedová

Názov príbehu: Orieškové husličky

Predmet: Individuálna logopedická intervencia

Rozvíjané kompetencie:

- Fixácia a automatizácia hlásky R v slovách a vetách
- Precvičovanie plynulého čítania trojslabičných a štvorslabičných slov so spoluhláskovými skupinami
- Návčik slov v predložkových spojeniach
- Čítanie s porozumením
- Rodina, radosť z nadania svojich detí

Motivácia

Čo radi robíte, čo vás najviac baví? Nieкто rád cvičí, nieкто tancuje, spieva alebo hrá na nejakom hudobnom nástroji. Keby ste mali hrať na hudobnom nástroji, aký by ste si zvolili? My si teraz prečítame príbeh o husličkách a nadanom cvrčkovi, na ktorého boli jeho rodičia veľmi pyšní.

Rozhovor o texte a spisovateľke, ktorá tento príbeh napísala:

Libuša Friedová je spisovateľka. Žije v **Bratislave**, a keď má dost času, vymýšľa **povedky a rozprávky pre deti**. Možno vám už nieкто čítal z jej veselých knižiek o prírode, veršíky i príbehy o deťoch uverejnené v detských časopisoch, alebo ste možno videli v televízii či počuli v rozhlase jej seriály. A ako sa vám páčia jej veselé príhody kocúrikov Labka a Ťapka?

Z rozhovoru s ňou nás zaujali jej slová:

Najmilšia hračka, keď bola malá bol **Medvedík Miša**. Nebol veľký, bol práve taký, aký mal byť. A keď ho raz mamička oprala a zavesila za uško na šnúru, aby sa vysušil, plakala som a vravela mu: „Musíš to kvôli čistote vydržať!“

Keď bola malá, málokedy sa bála. Všade bola hneď ako doma. Všetko na svete ju tešilo, hrala sa s každým kamienkom či polienkom. Trochu

sa predsa bála u starej mamy v komore, lebo tam boli uložené pre ňu neznáme haraburdy.

Potešilo ju všetko pekné a dobré. Raz ju potešil Mikuláš. Mala už roztrhané papučky, tak v mikulášsky večer vybehla na dvor a volala: „Mikuláš, Mikuláš, pozri sa, aké mám smutné papučky!“

A ráno poskakovala od radosti, lebo za oknom si našla nové, **veselé papučky od Mikuláša.**

Libuša Friedová

Orieškové husličky

Jedného dňa sa narodil malý cvrček. Rodičia sa mu veľmi potešili a cvrčí otecko povedal:

- Dobre vidím, toto naše cvrčiatko je už od narodenia nadané!

Určite bude nádherne cvrlikať na husličkách. Hneď mu ich idem aj kúpiť!

A tak sa vybral do hlavného mesta, aby vyhládal najchýrnejší obchod s husľami. No husličky v ňom nekúpil, pretože aj tie najmenšie, aké mali, boli pre cvrčiatko také veľké, že by ho určite pricapli k zemi. Akože by potom zahral husľové á alebo husľové bé?

- Predsa nestratím hlavu?! – vyhlásil cvrčí otecko.
- Našťastie je aj husľový obchod pre cvrčky. Tam teraz skočím.

Skočil, no husličky opäť nekúpil. Prvé vrzúkali, druhé škripali, tretie bzučali, štvrté dokonca pišťali. Ďalej cvrček radšej neskúšal.

- Ale veď to sa stane neodpustiteľná chyba! - zahorekovala cvrčiatkova mama, keď cvrček vyhlásil, že husle pre synčeka nezoženú.

Vtedy si nevdojak spomenuli, že niekde na Kysuciach žije husľový majster.

- Pre nadané dieťa musí urobiť otec všetko, - povedal cvrček a vybral sa tam aj s cvrčiatkom.
- Áno, väčšmi nadané cvrčiatko som v živote nevidel, - vyhlásil husľový majster a dodal, - potrebuje husličky, aké tu ešte neboli. Maličké, maluličké, malušenké, a pritom úžasné! Hneď sa o to pokúsím.

A vystružlikal cvrčiatku husličky zo škrupiny lieskovcového orecha. Struny urobil zo zlatého vlasu Zlatovlásky, lebo ten mal majster

husliar náhodou v zásobe. Keď boli husle hotové, otec cvrček ich vyskúšal.

- Ja odpadnem! – povedal, len čo začul prvé tóny. Potom podal husličky synčekovi. Cvrčiatko si ich skúsene založilo pod bradu, do jednej ruky vzalo sláčik, prsty druhej ruky priložilo na husličkový krk a začalo hrať...

Všetko na Kysuciach utíchlo. Cvrčiatkove orieškové husličky spievali ako hviezdy aj s mesiačikom. Ich hudba voňala ako kvety a každému vravela tie najvzácnejšie a najmilšie slová. Majstrovi husliarovi vyhrkli slzy.

- Máriška, - povedal, - tak toto som nečakal! Áno, ty malé cvrčiatko, si naozaj najnadanejším cvrčkom na svete. A máš šťastie, že aj tvoje orieškové husličky sú najmajstrovskější kus.
- Za to vám úprimne ďakujem! – odvetilo cvrčiatko.

Od tých čias vyhráva v Primaciálnom paláci, vo filharmónii, v televízii aj v rozhlase. I keď ho tam vôbec nevidno, lebo vždy stojí za dirigentovou čiernou lakovanou topánkou. A ktože by tam už len videl takého drobca?!

Najkrajšie však vyhráva cvrčiatko v lete.

Deťom večer pred spaním. Stojí v tráve pod ich oknami a cvrli-cvrlíííí, takto nádherne cvrlikajú jeho maličké, malučičké, malušenké husličky zo škrupinky lieskového orieška.

Deťom, ktorým svoj večerný koncert hrá, sa potom celú noc sníva o Popoluške a jej troch orieškoch. Alebo aj o orieškovej čokoláde...

PRÁCA S TEXTOM

1. Hádanky

Kto si v tráve celé dni, naťahuje budíky?

V tráve žijú, ver mi, muzikanti čierni.
Cvrlíkajú z lúčky celkom malé...

2. Vyhľadaj v texte trojslabičné a štvorslabičné slová. Rozdeľ slová na slabiky.

Vzor:

orieškové: o – rieš – ko – vé

3. Nájdi a vypíš z textu 10 slov s predložkami.

4. Z predchádzajúceho cvičenia si vyber štyri slová s predložkami a utvor na ne vety.

5. Prečítaj nasledujúcu vetu.

„Od tých čias vyhráva v Primaciálnom paláci, vo filharmónii, v televízii aj v rozhlase. I keď ho tam vôbec nevidno, lebo vždy stojí za dirigentovou čiernou lakovanou topánkou. A ktože by tam už len videl takého drobca?!“

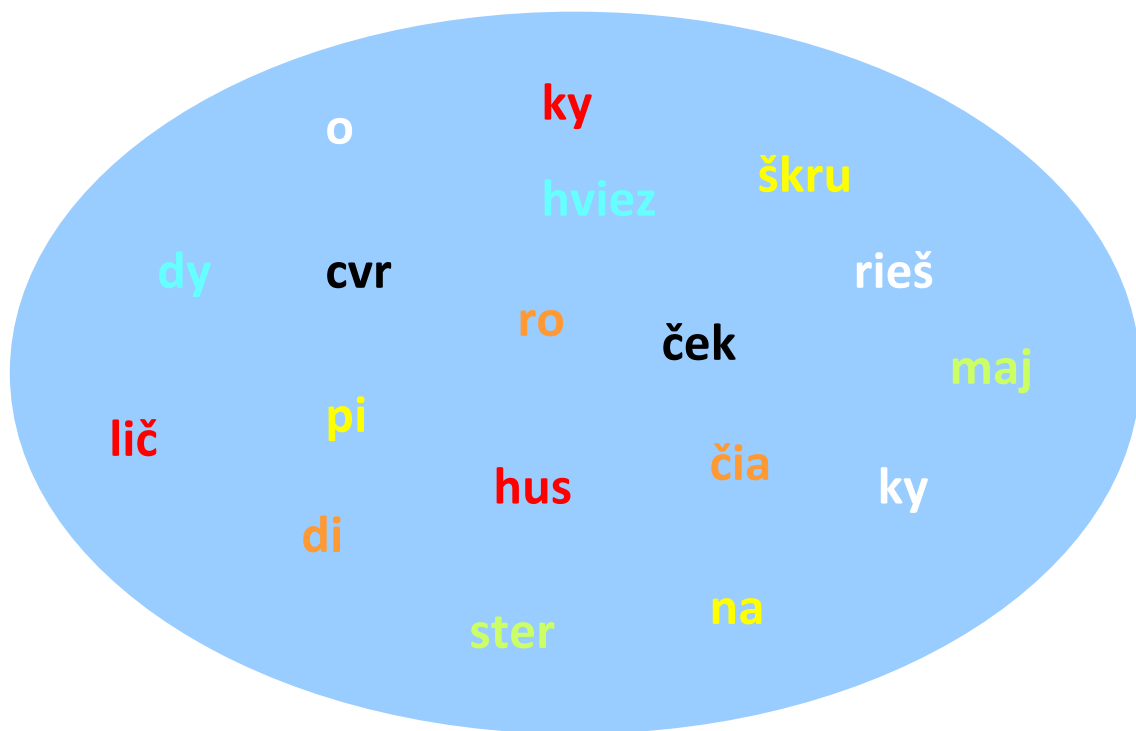
6. Odpovedz na otázky.

Koľko je vo vete dvojslabičných slov? Podčiarkni ich.

Koľko slabík má najdlhšie slovo?

Koľko slabík spolu majú všetky slová vo vete?

7. V rybníku sú rozhádzané slová. Ak chceš uloviť rybu, musíš zo slabík zložiť správne slovo.

8. Odpovedz na otázky k textu.

Kto napísal príbeh „Orieškové husličky“?

Kde hrával cvrček na svojich husličkách?

Čo je v príbehu vymyslené?

Ako inak by si mohol príbeh nazvať?

9. Úlohy pre teba.

Nájdi texte najdlhšiu a najkratšiu vetu.

Nájdi v texte vetu, kde rodičia hovoria o nadaní syna.

Nájdi vetu, kde sa píše, aké husle mal cvrček.

Nájdi, koľko krát sa v texte opakuje slovo hlavného hrdinu (cvrček, cvrčiatko).

Autor: Libuša Friedová

Názov príbehu: Rozprávka o malej princeznej a kratšej nôžke

Predmet: Individuálna logopedická intervencia

Rozvíjané kompetencie:

- Rozvíjanie aktívnej slovnej zásoby
- Slová s opačným významom
- Podstatné mená - Jednotné a množné číslo
- Osvojiť si techniku čítania a čítať s porozumením
- Orientácia v texte
- Správanie sa k ľuďom so zdravotným znevýhodnením

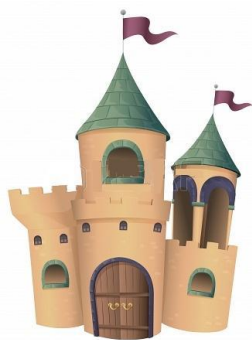
Motivácia

Poznáš vo svojom okolí niekoho, kto je telesne postihnutý? (má kratšiu nohu, nemá nohu, ruku, je na vozíku a pod.) Ako sa správame k takýmto ľuďom? Ako by si sa správal ty, keby ste mali v rodine niekoho takého? My si teraz prečítame rozprávku o jednej malej princeznej. Dobre počúvajte.

Po prečítaní textu rozhovor o tom, ako sa k nej ľudia ako sa k malej princeznej správali ľudia v jej okolí. Koho správanie bolo také ako by malo byť správanie k ľuďom s postihnutím.

Libuša Friedová

Rozprávka o malej princeznej a kratšej nôžke

Počúvaj, niečo ti poviem. Bol raz jeden kráľ a kráľovná. Mali malú, milú princeznú, ktorá mala jednu nôžku kratšiu.

Ten kráľ a kráľovná svoju malú, milú princeznú veľmi ľúbili, nuž sa tvárili, že aj oni majú jednu nohu kratšiu. Všade na kráľovskom hrade, ba aj ku kráľovským trónom kráčali tak, ako sa kráča s jednou nôžkou kratšou. A nielen kráľ s kráľovnou, ale všetci na kráľovskom hrade sa robili, že majú jednu nohu kratšiu. Pestúnka takto poskakovala za princeznou s lízankou. Kuchári v kráľovskej kuchyni s kráľovskými varechami. Kráľovský záhradník v záhrade medzi ružami. Dokonca aj hlavný kráľovský pokladník takto poskakoval s kráľovskou pokladnicou. A vôbec to nebola ľahká vec, keď uvážime, aká je kráľovská pokladnica občas ťažká.

Malá, milá princezná poskakovala medzi nimi. Myslela si, že tak ako ona, všetci ľudia na svete majú jednu nôžku kratšiu. Raz však... celkom na konci kráľovskej záhrady našla v plote dieru. A ako každé zvedavé dievčatko tadiaľ preliezla, lebo ešte nikdy nebola za kráľovským plotom. Nečudo, že chcela vedieť, čo tam je.

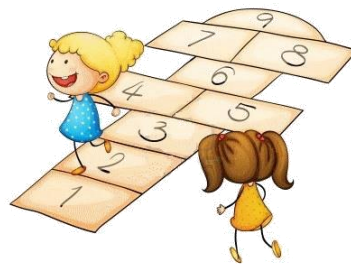

Čo len, čo, vrela si. A bolo tam detské ihrisko plné dievčatiek a chlapcov. Rovnako malých a milých ako ona. Všetci sa tam naháňali a hojdali na hojdačkách, liezli cez preliezky, šmykali sa na šmyklávke. Pritom vôbec neposkakovali ako ona. Ako všetci na kráľovskom hrade.

Nuž sa ich malá, milá princezná spýtala:

- Prečo neposkakujete tak ako ja?

- A prečo by sme to robili?! – čudovali sa deti na ihrisku. Až vtedy si všimli, že malá, milá princezná má jednu nohu kratšiu. Na chvíľu sa aj prestali hrať a pozerali na ňu, ale potom jeden malý, milý chlapec povedal:
- Máme oči. Vidíme, že si ako my.
- Nech máš jednu nôžku kratšiu, nič to! Pod' sa s nami hrať, aj keď nebudeme poskakovať ako ty. A hotovo!

Naozaj sa všetci hrali s malou, milou princeznou až do večera a potom jej povedali: - Zajtra sa príď s nami zasa hrať, dobre?

Princezná sa vrátila škárou v plote domov. Svojim kráľovským rodičom a všetkým na kráľovskom hrade povedala:

- Prosím, odteraz nech sa tu nikto netvári, že má tiež jednu nôžku kratšiu. No viem aj to, že našťastie sú deti, ktoré povedia – nič to a hotovo!

Ako si princezná želala, tak sa aj stalo. Všetci na kráľovskom hrade prestali poskakovať. Zo všetkých najviac sa však radoval pokladník. Veď si len predstav, aký mal život, keď musel poskakovať s kráľovskou pokladnicou, ktorá je ťažká, aj keď celkom prázdna...

PRÁCA S TEXTOM

1. Odpovedz na otázky.

Aká bola princezná?

Mali ju kráľ a kráľovná radi?

Čo pre ňu urobili?

Myslíte si, že to bolo správne?

Kam sa raz dostala princezná?

Ako sa správali k nej deti na ihrisku?

Čo urobila princezná, keď prišla domov?

Ako by ste sa k nej správali vy?

2. Utvor k slovám z rozprávky slová opačného významu.

malej - _____ kratšej - _____

milú - _____ malú - _____

ľahká - _____ plné - _____

večer - _____ zajtra - _____

najviac - _____ prázdna - _____

kratšiu - _____

3. Rozdeľ slová z textu podľa toho v akom čísle sú. Utvor jednotné alebo množné číslo.

	Jednotné číslo	Množné číslo
rozprávka		
princezná		
varechami		
dievčatiek		
nôžku		

chlapcov		
kráľ		
rodičom		
pokladnicou		
hrad		
preliezky		
ružami		
deti		
záhradník		
trónom		

4. Úloha z porozumenia prečítaného textu

Kto je na obrázku?

Kto je hlavným hrdinom v rozprávke?

Utvor podľa obrázka vety.

Vyhľadaj v rozprávke vety, ktorých myšlienku vyjadruje nasledujúca ilustrácia.

5. Orientácia v texte.

Vyhľadaj vety, ktoré by si prečítal smutno.

Vyhľadaj vety, ktoré povedala princezná.

Prečítam časť vety, ty ju dočítaj celú.

Kto tvorí princezninu rodinu?

6. Navrhni ilustráciu k textu. Skús porozprávať obsah príbehu vlastnými slovami.

Autor: Ľudová rozprávka

Názov príbehu: Zakliata žaba

Predmet: Individuálna logopedická intervencia

Rozvíjané kompetencie:

- Rozvoj aktívnej slovnej zásoby
- Abeceda – zoradovanie slov podľa abecedy
- Slovné druhy – podstatné mená, prídavné mená, slovesá
- Nácvik techniky čítania: čítanie s ceruzkou v ruke
- Cvičenia zamerané na čítanie s porozumením
- Rozprávanie o rozprávkach
- Náučné texty – prečítanie a rozhovor o živote zvierat v prírode

Rozhovor o rozprávkach:

Čo je to rozprávka?

Aké druhy rozprávok poznáme? (fantastické, zvieracie, realistické, moderné)

Spomeň si na úvod rozprávok a povedz aspoň tri rôzne začiatky rozprávok, potom si vymysli svoj vlastný začiatok.

Vymenuj aspoň tri názvy rozprávok, ktoré poznáš.

Motivácia

Určite poznáš rozprávku, v ktorej sa škaredá žaba premenila na krásneho princa. Áno, možno sa ti žaba, najmä žaba ropucha, vidí škaredá. Je veľká, tučná, po tele má bradavice... Potom však uvidíš drobnú zelenú rosničku a povieš: „Jéj, aká milá žabka!“ A hneď nato pred tvojimi očami „prefrčí“ skokan s dlhými nohami a ty sa zľakneš. Juj! Krrrk-krrrk, kroak-kroak – to sa ti prihovárajú ropuchy. Kre-ke-ke-ke-keke – volá rosnička. Kuórr – odpovedá skokan. Vidíš, koľko je všelijakých žiab? A žabích rečí? My si teraz prečítame jednu rozprávku. Skúste uhádnuť, aký môže mať názov a aké zvieratko bude v rozprávke? Pomôže ti hádanka:

**Kto je majster v skoku
za dedinou pri potoku?**

**Kto má tričko zelené
a preskakuje kamene?**

**Kto to stále kváka,
že ho voda láka?**

ZAKLIATA ŽABA

Bol jeden kupec, ktorému zomrela žena a ostali mu tri dcéry.

Raz sa chcel vybrať ďaleko za more, že stadiaľ privezie zlato a iné cennosti.

Keď dcéry plakali, utešoval ich: „Prinesiem vám niečo pekné. Čo by ste rady?“

Najstaršia si prosila hodvábne šaty: „Ale musia byť z trojakého hodvábu.“

Druhá si želala klobúk z perím: „Ale musia tam byť trojaké perá.“

Najmladšia napokon povedala: „Otecko, prines mi ružu. Musí však byť svieža a trojfarebná.“

Kupec sľúbil, pobožkal dcéry a odcestoval.

Keď prišiel do cudziny, objednal pre najstaršiu dcéru šaty z trojakého hodvábu a pre prostrednú klobúk s trojakým perím. Oboje mu čoskoro zhotovili a boli to podarúanky nezvyčajnej krásy. Naostatok vyslal do krajiny poslov, aby hľadali trojfarebnú ružu. Všetci sa vrátili s prázdnyimi rukami, hoci ruží tam bolo viac ako u nás sedmokrások.

Darmo kupec za odmenu sľuboval zlato. Smutne sa vracal domov. Celou cestou ho mrzelo, že najmladšej dcére nič nenesie. Keď už bol na tejto strane mora, šiel okolo veľkej záhrady, v ktorej nebolo nič – iba ruže. Vošiel dnu, hľadal a ľaľa! Na útlom kríku uprostred záhrady kvitla trojfarebná ruža. Radostne ju odtrhol a chcel sa vrátiť – niekto ho však mocne zdrapil a držal. „Čo chceš v mojej záhrade?“ ozvalo sa mu za chrptom.

Keď sa obzrel, uvidel veľkú žabu. Sedela na brehu priezračného rybníka, uprene na neho hľadela vytreštenými očami a povedala:

„Odrhol si moju obľúbenú ružu. Čaká ťa za to smrť, ak len mi nedáš svoju najmladšiu dcéru za ženu.“

Kupec sa zľakol a úpenlivo prosil o prepáčenie, ale márne. Napokon sa rozhodol – zasnúbil svoju najmilšiu dcéru mrzkej žabe. Iba potom sa mu uvoľnili nohy a slobodne odišiel zo záhrady.

Žaba za ním ešte volala: „O sedem dní si po ženu prídem!“

Ako len najmladšiu dcéru bolelo srdce, keď jej otec podával sviežu ružu a pritom jej povedal, čo sa mu prihodilo. Keď svitol strašný deň, zaliezla pod posteľ. Nijakým činom nechcel odísť. Okolo poludnia však prihrmel skvostný koč a žaba poslala svojich služobníkov do domu. Kráčali rovno do komôrky, vytiahli kričiacu dievčinu spod postele a zanesli do koča.

Tátoše odcválali a onedlho zastali v kvitnúcej ružovej záhrade. Uprostred, blízkučko priezračného rybníka, stál domček. Tam nevestu zaviedli a uložili do mäkkej postele. Žaba skočila do vody.

Keď sa zotmelo a dievčina precitla z mdlôb, počula ako žaba v rybníku utešene spieva. A čím väčšmi sa klonilo k polnoci, tým ľúbeznejšie spievala a prichádzala čoraz bližšie a bližšie. O polnoci sa dvere otvorili a žaba priskackala na posteľ. Sladkými piesňami dojala dievčenské srdce. Najmladšia dcéra ju k sebe vzala a dobre poprikrývala.

A keď na druhý deň ráno otvorila oči, čo vidí? Z mrzkej žaby sa stal najkrajší kráľovič na svete.

Srdečne jej ďakoval a povedal:

„Oslobodila si ma a teraz si mojou ženou!“

Potom žili spolu dlho a šťastne.

PRÁCA S TEXTOM

1. Skús správne doplniť.

Hlavné postavy sú:

Kupec priniesol dcéram:

Kupec dal žabe za ženu:

Zakliata žaba sa
premenila na:

2. Spomeň si na rozprávky, ktoré si čítal alebo počul. Vymenuj aspoň tri kladné (dobré) a tri záporné (zlé) rozprávkové bytosti, ktoré v rozprávkach vystupovali.

Kladné bytosti:

Záporné bytosti:

3. Vyhľadaj v rozprávke prídavné mená a zakrúžkuj ich.

4. Napíš, koho alebo čo znázorňujú obrázky. Slová zorad' podľa abecedy.

5. Zakliata žaba napísala osnovy niektorých známych rozprávok. Prečítaj si ich a urči, ktorá patrí k rozprávke Zakliata žaba.

Osnova č.1	Osnova č.2	Osnova č.3
Kupec a dcéry Cesta kupca za more Darčeky, ktoré si želali dcéry Trojfarebná ruža v záhrade Mrzká žaba Najmladšia dcéra a žaba Oslobodenie princa	Predavač a obchod Predaj darčkov pre dcéry Kupovanie na jarmoku Žltá ruža v záhrade Krásna žaba Zakliatie princa	Kupec a dcéry Cesta kupca do mesta Darčeky pre synov Trojfarebná ruža v záhrade Mrzká žaba Najmladšia dcéra a princ
☐	☐	☐

DOPLŇUJÚCI TEXT

Žaba – náučný text

Žaba je veľmi užitočná. Svojím dlhoczným jazykom, ktorý vie veľmi rýchlo vymrštiť, ulapí mušky aj dotieravé komáre, bzzz! A ešte iný nepríjemný hmyz, ba i slimáky a všelijaké väčšie potvorky.

A zasa žabka si musí dávať pozor na bociana. Ten si vykračuje po vode a svojím dlhým ostrým zobákom hľadá potravu. Zob a zob! Skúša aj v blate. Pozor, žabka! Skoč ďaleko, lebo ťa bocian uchmatne!

Malé žabiatka prichádzajú na svet vo vode. Žabia mama najprv nakladie na jar do vody veľa - preveľa vajíčok. Poukladá ich k sebe ako koráliky. O niekoľko dní sa z nich vyliahnu žubrienky. Najprv majú iba chvostík, neskôr zadné nohy, potom aj predné. Keď im chvostík odpadne, ubehnú asi tri mesiace. A to už je žabka, ktorá môže z vody von! Hop a skok! Už je na brehu. Môžeš jej povedať: „Hej ty jeden obožživelník! Ukáž sa mi!“ A vieš prečo – obožživelník? Lebo žaba dokáže žiť vo vode aj na zemi. Tak veru!

Na jeseň zalezie žabka do úkrytu. Nájde si puklinu v skale, dutinu v strome alebo dieru v zemi. Len málo žiab ostáva na zimu vo vode. Počas oddychu naberú síl do novej jari. Žabie mamky majú opäť veľa roboty. Nakladú vajíčka a z nich sa vyliahnu... To však ty už dobre vieš. Ak chceš, môžeš to v prírode skúsiť vypozerovať. Ale veľmi opatrne, aby sa žabky nevyľakali!

Slovenská ľudová rozprávka

Názov príbehu: O zlatej priadke

Predmet: Individuálna logopedická intervencia

Rozvíjané kompetencie:

- Rozvoj aktívnej slovnej zásoby
- Syntéza slov – skladanie slov z hlások
- Vedieť nájsť v texte priamu reč a nácvik intonácie priamej reči
- Nácvik techniky čítania: čítanie s ceruzkou v ruke
- Čítanie s porozumením dopĺňanie slov podľa deja rozprávky
- Dramatizácia rozprávky
- Opakovanie rozprávok

Motivácia

Povedz, aké rozprávky poznáš. Ako sa končia všetky rozprávky? Kedy hovoríme, že je to rozprávka? My si dnes jednu rozprávku prečítame. Má názov O zlatej priadke. Pozorne počúvajte, aby ste potom vedeli vyriešiť dané úlohy.

Slovenská ľudová rozprávka

O zlatej priadke

Žila, bola jedna macocha a mala dve dcéry: vlastnú a nevlastnú. Mohli si všetky tri spokojne nažívať, keby macochina dievka nebola lenivá. Ruky založené, iba pri teplej peci sa jej chcelo posedkávať a na priedomí presúšať. Obed navariť nevedela, a keď mala chalupu obriadiť, iba o metlu sa opierala. Ak mala zakúriť, valil sa z pece dym. Nemotornejšej dievky ako macochina dcéra široko-d'aleko nebolo, nuž všetku robotu doma i na poli musela zastať nevlastná dcéra. Tej išla robota od ruky, ale čím bola šikovnejšia, tým väčšmi ju macocha s dievkou trápili.

Raz na macochinom poli vyrástol vysoký, hustý ľan. Tu macocha prikázala dievčine:

„Zuza, tento ľan spradieš na zlaté nitky. Ak nie, mojej metle neujdeš!“
I vsotila dievča do izby a zamkla.

Úbohá sirôtka sa dala do pradenia. Vretienko sa krútilo a spomedzi Zuzkiných prstov vychodila tenučká priadza. Jemná ako hodváb, ligotavá ako sklo. No mohla sa dievčina snažiť, usilovať, nitka zlatá nebola. Pustila sa neborká do plaču. Akože ľan na zlaté nitky spradie?

Tu sa v okne zjavil maličký mužíček v červenej čiapke a takto sa vypytoval:

„Čo tak nariekaš, dievčička, čože ti je? Veď mladosť je radosť, a ty plačeš?“

„Akože by som neplakala,“ odvetila Zuzka.
„Macocho mi prikázala tento ľan na zlaté nitky spriať, a ja veru neviem, ako sa pradie zlato.“

„Ľahká pomoc! Naučím ťa to! Sľubovalo čudo na obloku. „A nič za to nechcem, len aby si do roka uhádla moje meno. Ak ho neuhádneš, staneš sa

mojou ženou!“

Zuzka sa najprv bála, ale napokon pristala. Mužiček sa pustil do pradenia. Kým prišla noc, zlatých nitiek bolo do pol izby.

A chlápä učilo priasť zlaté nite aj Zuzku:

„Takto, Zuzanka, takto! Takto, Zuzanka, takto!“

Spod Zuzkiných prstov naraz vychodila priadza ako zlato. Do rána spriadli všetok ľan.

Len čo svitlo, mužiček riekol:

„Prídem o rok a deň. A pamätaj, ak neuhádneš moje meno, si moja!“

Vlastným očiam nechcela macocha veriť, keď zbadala toľkú krásu.

Odvtedy sa však o nikom inom nehovorilo, iba o zlatej priadke. Každý

sa zvrátil okolo Zuzky, až jedného dňa sa zjavil driečny šuhaj, ktorý si

vzal Zuzku za ženu. Dievčina bola šťastná, no čím viac sa krátil jej rok

a deň, tým viac sa trápila. Jej muž to videl a neustále sa pýtal, čo ju

sužuje. Nakoniec mu Zuzka všetko vyrozprávala. Mladý gazda

pochopil, že ak si chce ženu ochrániť, musí sa

vydať do sveta, nájsť záhadného mužička a niečo

sa o ňom dozvedieť. Ako tak ide na koni, zrazu

kdesi spod zeme začuje:

„Dnes dostanem Zuzanku. Ak uhádne hádanku,

nechcem ju! Ak neuhádne, že moje meno je

Martinko Klingáč, vezmem ju!“

Viac Zuzkinmu mužovi nebolo treba. Len čo prišiel domov, prezradil

žene mužikovo meno. Sotva to povedal, chlápä stálo v okne.

„No, Zuzka, povedz moje meno!“

„Tvoje meno je Martinko Klingáč!“ vykrikla. Škriatok sa v tej chvíli

prepadol a Zuzka s mužom so spokojne nažívali.

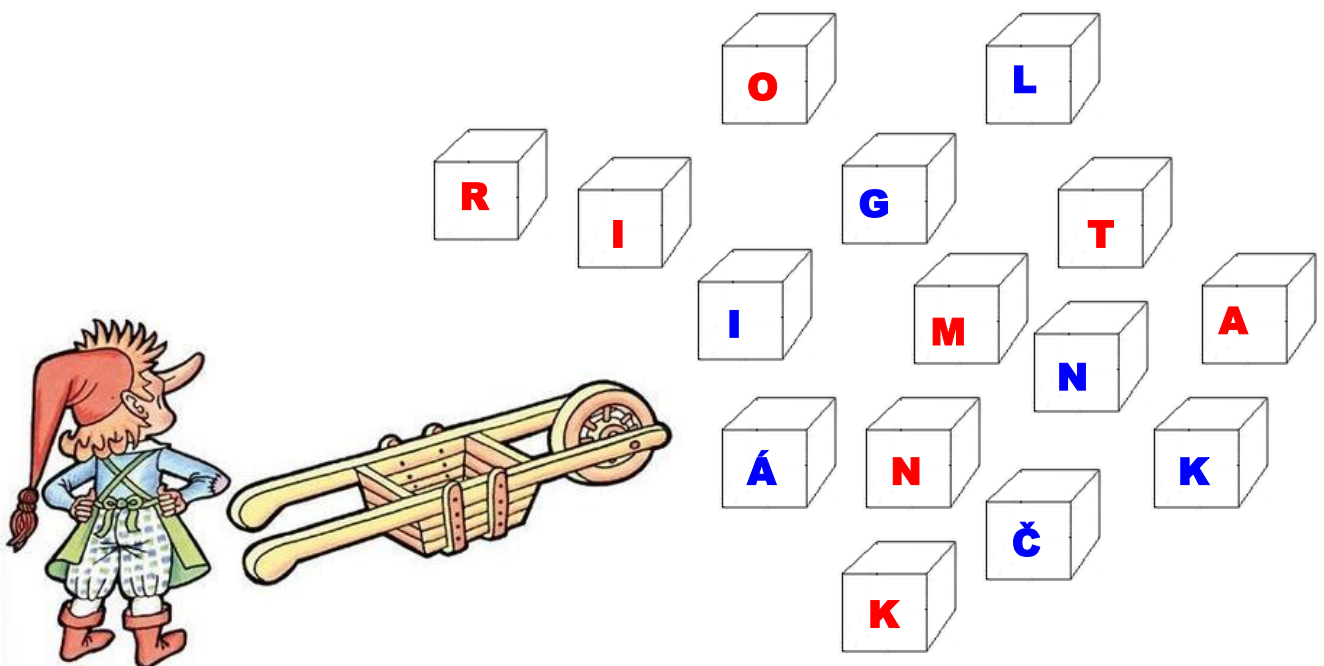
PRÁCA S TEXTOM

Rozprávka sa ešte nekončí. Vyrieš nasledujúce úlohy.

1. Prezri si pozorne obrázok a povedz, či Zuzkin driečny šuhaj sedí na zvierati, o ktorom sa hovorí v rozprávke.

2. Vyfarbi kocky, ktoré sa mužíček chystá naložiť do fúrika, podľa farby písmen. Poskladaj z nich mužíčkovo meno.

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

3. Doplň do viet správne slová podľa deja rozprávky.

Žila jedna _____ a tá mala _____ dcéry.
Machina dievka bola _____. Robotu si musela zastať
len _____ machina dcéra. Na machinom
poli vyrástol vysoký, hustý _____. Zuzka, machina
nevlastná dcéra, musela spiasť z ľanu _____.
V okne sa zjavil _____ v červenej
čiapke, ktorý ju naučil piasť _____.
Nič za to nechcel, len aby do roka uhádla _____.
„Ak ho neuhádneš, staneš sa mojou _____,“ povedal
trpaslík a odišiel. Každý sa zvrátil okolo Zuzky, až jedného dňa sa zjavil
_____, ktorý si ju vzal za _____.
Po roku prišiel trpaslík za Zuzkou a čakal, či bude vedieť jeho meno.
Tvoje meno je _____.
Potom trpaslík _____ a Zuzka s mužom
_____nažívali.

4. V rozprávke vyhládaj, podčiarkni a prečítaj len vety s priamou rečou. Dbaj na správnu intonáciu.

5. Zahrajte si rozprávku O zlatej priadke.

6. Rozprávkové hádanie. Uhádni, z ktorej rozprávky sú nasledujúce vety. Správnu odpoveď ti pomôžu nájsť obrázky. Obrázok ku ktorej rozprávke chýba?

„My ťa nepustíme, ty si vlk!“

„Nazbieraj svojej starej mame kvietky!“

Babka zavolala na svoju vnučku.

„Ja som myška Všetkohryzká. A ty si kto?“

„Sadni si mi na jazýček a zaspievaj ešte raz pesničku.“

Otázky k úlohe:

Ktorá z týchto rozprávok sa ti páči najviac?

Akými slovami sa zvyčajne začínajú všetky rozprávky?

7. Vymenuj a napíš čo najviac zvieratiek z rozprávok. Vymysli im mená. Napr. vlk -- Siváček

Prezri si pozorne obrázok. Povedz, kto v rozprávke vystupoval. Ako sa volali hlavné postavy rozprávky? Porozprávaj s pomocou obrázku obsah rozprávky.

O zlatej priadke

Autor: Pavol Štefánik

Názov príbehu: O zvieratkách a zlatom koči

Predmet: Individuálna logopedická intervencia

Rozvíjané kompetencie:

- Fixácia a automatizácia prebratých hlások
- Dopĺňanie slov do viet podľa príbehu
- Podstatné mená, určovanie všeobecných a vlastných
- Prídavné mená
- Maľované čítanie s porozumením

Motivácia

Určite poznáš nejaké zvieratká. Niektoré chováme doma, niektoré žijú v lese, niektoré môžeme vidieť v ZOO. Vymenuj niektoré zvieratká, ktoré poznáš a povedz, kde žijú. Aký úžitok máme zo zvieratiek? Máš doma nejaké zvieratko? Spisovateľ Pavol Štefánik napísal príbeh O zvieratkách a zlatom koči. Príbeh je o viacerých zvieratkách, ale jedno z nich ukrýva nasledujúca hádanka.

Hádanka

Hlas má takmer ako basa, keď je sýty, vtedy hrá sa.

Veľké laby, kožuch hrubý, maliny a medík ľúbi. Čo je to?

Pavol Štefánik

O zvieratkách a zlatom koči

Dlho bolo zvieratkám v zoologickej záhrade. A tak sa dohodori, že si vyberú dovolenku a pozrú sa do sveta. Prvý sa rozhodol odísť

mrmloš Macek .

Šiel a šiel, až prišiel do Malaciek, kde ho dobrí ľudia zavolali šošovičku mlátiť. A keďže mal cepy so sebou, nemusel sa vrátiť. Pomohol im.

Za ním išla , vraj až do Pezinka. A čo sa jej prihodilo? Nuž, čo také? Našla plný válov. A má sa tam dobre ako sedem kráľov.

A čo Maškrtnica? Cestou do Trnavy, stretla v jarku pohodený plný batoh trávy. Čo má robiť od radosti? Sedí pri ňom a sa hostí. Aj výlet si chváli, keď sa o ňu dobrodinci takto postarali.

Dlhonohý kráčal až do Topolčian po chodníku z kamienkov a mušlí.

Chcel sa stretať so , lenže tie vždvi ušli.

Nočným spojom do Prešova odletela múdra kúpiť .

To len preto, že chce čítať správy nové, staré.

Zavčas rána vzlietla obzrieť hrady, zámky. Za svoj pobyt vybrala si Nové Zámky. A tam iba o tom kráka, čo pochytí do zobáka.

 šla do Brezna, lebo cestu dobre zná. Tam zo stromu na strom skáče, zarába si na . Divákov má nadostač.

A ten , čo má rok, obľúbil si Kežmarok. Sám v ovocnom sade, má dve kade. Spokojný je až – až – až.

A tuláčka ? Zašla do Hlohovca. Rozhodla sa kúpiť
a zazvoniť, že je koniec záľubám a výletom.

Práve preto no tom zhone, vybrali sa od Vranova vrané
ťahat' zlatý .

Na ňom spiatky za čas krátke zvezú, koho zočia. No čo?

Všetci mladí, tlstí, tenkí, tak sa vrátia z dovolenky a oblečú si
svoj kroj. Bude slávnosť, bude .

PRÁCA S TEXTOM

1. Prečítaj maľované čítanie a namiesto obrázkov doplň slová.

2. Odpovedz na otázky.

Kde žili zvieratká?

Kam sa vybrali zvieratká?

Vymenuj zvieratká, ktoré žili v ZOO. Do akých miest odišli?

3. Doplň chýbajúce slová podľa textu.

Prvý sa rozhodol odísť _____.

Za ním išla _____.

Maškrtnica _____ stretla cestou do _____
plný batoh trávy.

Dlhonohý _____ kráčal do _____.

Aj múdra _____ odletela nočným spojom do
_____, kde si chcela kúpiť _____.

Zavčas rána vzlietla _____, ktorá si vybrala za svoj pobyt
mesto _____.

Zo stromu na strom skáče _____ . išla do _____ ,
kde si zarába na _____.

A ten _____ pichľavý, obľúbil si _____.

Tuláčka _____ si zašla do _____.

Po tom zhone sa vybrali do _____ vrané _____
ťahat' zlatý _____.

4. Čo čaká zvieratká, keď sa vrátia z dovolenky?

5. Vyhľadaj v texte podstatné mená a rozdeľ ich na vlastné a všeobecné.

Všeobecné podstatné mená	Vlastné podstatné mená

6. Dopln k všeobecným podstatným menám vlastné.

svinka _____ koza _____

žabky _____ sova _____

opica _____ ježko _____

ovečka _____ kôň _____

7. Kto je silný alebo slabý? Kto je malý alebo veľký? Kto je najslabší alebo najsilnejší? Kto je najmenší alebo najväčší?

Vyhľadaj všetky zvieratá a tvor vety.

Vzor: Medveď je silný. Ježko je slabý. Sova je malá. Opica je veľká.

8. Doplň správne veľké a malé písmená.

___edveď, ___ezinok, ___ova, ___rešov, ___ežko, ___ežmarok,
___ocian, ___alaciek, ___opolčany, ___abky, ___hňostroj,
___uláčka, ___ové ___ámky, ___vonček, ___kuliare, ___rezno.

9. Vyber z obláčikov slová, ktoré si čítal v texte a obláčiky vyfarbi.

10. Doplňovačka. Napíš pod seba šesť podstatných mien tak, aby ste začiatočnými písmenami vytvorili slovo ODVAHA.

O		mesto
D		rieka
V		ženské meno
A		mužské meno
H		spevák
A		svetadiel

11. Podľa opisu uhádni meno zvieráťa z prečítaného príbehu. Skús ho nakresliť.

Žije v lese. Je veľký, hnedej farby. Má rád med a lesné plody.

V zime spí.

